

ДАЙДЖЕСТ

ПОЛІТИЧНИХ І ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВ

ЧЕРВЕНЬ 2026

Червень став місяцем фундаментальних та історичних змін для України. Головною подією старту літа став запуск найбільшої трансформації військової служби, яка передбачає нові типи контрактів, рекордні зарплати для піхоти та автоматичні переведення через «Армію+». Разом із цим Рада та Кабінет Міністрів ухвалили пакет євроінтеграційних рішень: від нових правил для залізничного транспорту й ринку органіки до Бюджетної декларації на наступні три роки. Також у червні бізнесу дозволили фіксувати ціни на світло, ветеранам спростили отримання послуг у «Дії», а витрати на оборону збільшили на 1,56 трлн грн. У цьому випуску — детальний розбір ключових реформ місяця, які змінюють армію, економіку та правила гри на ринку.

Команда EU-LEAP продовжує інформувати вас про ключові рішення держави.

Червень 2026 року в Україні пройшов під знаком масштабних оборонних реформ, фінансової стабілізації та виконання умов для членства в ЄС. Робота Верховної Ради та Уряду фокусувалася на інституційних змінах: від адаптації правил залізничних перевезень та маркування органічної продукції до європейських стандартів — до затвердження трирічної Бюджетної декларації та суттєвого збільшення видатків на безпеку. Окремим фундаментальним кроком місяця став запуск комплексного оновлення умов військової служби та рекрутингу.

У цьому випуску ми розберемо нові закони про автоматичний обмін податковими даними, прозорість суддівських декларацій і підтримку поліцейських, а також ключові урядові програми для захисту бізнесу від коливань енергоринку, цифровізації послуг для ветеранів і допомоги аграріям.

ПРОЄКТИ ЗАКОНІВ, ПРИЙНЯТІ В ЦІЛОМУ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ

№ 15111-д — Автоматичний обмін податковими даними з цифровими платформами

Закон запроваджує європейську систему контролю за доходами в інтернеті. Тепер онлайн-сервіси автоматично передаватимуть податковій службі інформацію про заробітки своїх користувачів. Це рішення робить ринок онлайн-послуг і торгівлі повністю прозорим. Його ухвалення є виконанням зобов'язань України перед МВФ.

№ 14174 — Безпека та інтероперабельність залізничного транспорту

Документ адаптує українську залізницю до стандартів ЄС через впровадження європейської системи оцінки ризиків і технічного регулювання. Зміни стосуються правил видачі ліцензій перевізникам, а також підготовки й екзаменування машиністів. Закон виконує умови Угоди про асоціацію та Плану Ukraine Facility.

№ 13165-2 — Оновлення декларацій доброчесності суддів

Закон спрощує антикорупційний контроль, запроваджуючи єдину об'єднану декларацію доброчесності та родинних зв'язків для суддів. Цей крок реалізує прямі рекомендації Європейської Комісії для інтеграції України до ЄС.

№ 15224 — Збільшення видатків на безпеку та оборону

Парламент вніс зміни до Держбюджету-2026, якими збільшив фінансування оборонного сектору на 1,56 трлн грн. Левова частка цих коштів забезпечена макрофінансовою позикою від ЄС (Ukraine Support Loan). Також додаткові 559,1 млн грн з резервного фонду виділили на підтримку енергетики.

№ 6506-1 — Осучаснення грошового забезпечення поліцейських

Закон оптимізує систему виплат у Національній поліції. Документ законодавчо закріплює мінімальний посадовий оклад поліцейського на рівні 10 прожиткових мінімумів, а також чітко структурує систему надбавок за вислугу років.

№ 13204-1 — Нові правила для ринку органічної продукції

Ухвалено базовий закон, який повністю гармонізує українське органічне виробництво та маркування із законодавством ЄС. Документ запроваджує суворий держконтроль, що унеможливить зловживання з маркуванням «органічний» та захистить права споживачів.

Реформа наближає агросектор до цілей Європейського зеленого курсу, стимулює створення робочих місць у регіонах і спрощує вихід українських екотоварів на європейські ринки.

№ 15297 — Парламентська підтримка євроінтеграції

Постанова оптимізує організаційну та правову взаємодію між Верховною Радою та Кабінетом Міністрів. Це дозволить значно швидше та якісніше адаптувати українське законодавство до європейського права під час переговорного процесу.

№ 15255 — Звернення до демократичного світу з нагоди 30-річчя Конституції

Парламент ухвалив офіційне звернення до іноземних урядів та міжнародних організацій із закликом посилити фінансову та військово-технічну допомогу Україні. Мета документа — мобілізувати світ для посилення санкцій проти РФ та притягнення її лідерів до відповідальності за воєнні злочини.

№ 15268 — Оновлення процедур призначення премій і стипендій ВРУ

Постанова спрощує бюрократичні процеси оформлення дипломів для лауреатів. Також документ змінює порядок фахового обговорення робіт на здобуття Премії імені Ігоря Юхновського та уточнює вимоги до подання документів.

РІШЕННЯ УРЯДУ: ОБОРОННИЙ КОМПЛЕКС, СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ТА ІНФРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ

У червні Кабінет Міністрів ухвалив низку історичних та стратегічних рішень, спрямованих на реформування військової служби, фінансове планування на три роки наперед та посилення соціального захисту громадян.

Масштабна трансформація військової служби

Уряд спільно з військовим керівництвом запустив перший етап докорінної реформи ЗСУ, який запроваджує нову контрактну систему із чіткими термінами. Цивільні та чинні армійці зможуть підписувати піхотно-штурмові (14/10 місяців), бойові (24 місяці для операторів БпЛА, РЕБ, артилерії) або базові контракти із гарантованою відстрочкою від наступного призову щонайменше на пів року.

Для підтримки бійців впроваджуються безпрецедентні зарплати для першої лінії — у середньому близько 300 тис. грн (максимум до 460 тис. грн), а тиллові виплати піднімуть до 30 тис. грн. Також запускаються Mission Control для прозорого обліку навантаження, автоматичні переведення через «Армію+» в межах одного корпусу, спрощений фаст-трек для повернення з СЗЧ та рекрутинг іноземців, якими планують заповнити до половини штурмових посад. Для тих, хто воює найдовше, до кінця року почнеться поступова демобілізація.

Схвалення Бюджетної декларації на 2027–2029 роки

Затверджено трирічний фінансовий план країни, узгоджений із міжнародними партнерами та вимогами програм макрорідтримки. Документ базується на сценарії покращення безпекової ситуації з 2027 року, але містить і план стійкості на випадок затяжної війни. Прогноз передбачає прискорення зростання ВВП (до 6,7% у 2029 році), збільшення середньої зарплати до понад 44 тис. грн та уповільнення інфляції до 5,1%.

Соціальний блок декларації гарантує випереджальне підняття мінімальної зарплати у 2027 році порівняно з інфляцією. Прожитковий мінімум протягом усіх трьох років зростатиме за формулою «рівень інфляції плюс 2 відсоткові пункти». Окрему увагу приділено фінансуванню ветеранських програм та поверненню мігрантів.

Порядок використання спецпозики ЄС на потреби ОПК

Кабмін визначив чіткий механізм розподілу коштів у межах ратифікованої угоди Ukraine Material Support Loan. Зі спільного пакета у 90 млрд євро на оборонний сектор у 2026–2027 роках спрямують 60 млрд євро, з яких перші 28,3 млрд євро надійдуть уже цього річ.

Ці європейські гроші підуть як на імпордне озброєння, так і на безпосереднє фінансування контрактів із вітчизняними оборонними заводами. Закупівлі частково проводитимуть через міжнародні організації для пришвидшення логістики, а контроль та аудит повністю відповідатимуть жорстким стандартам ЄС.

Запуск довгострокових контрактів на ринку електроенергії

Для захисту комерційного сектору від цінових коливань ухвалено рішення про запуск довгострокових договорів на квартал, півроку або рік. Бізнес зможе заздалегідь купувати ресурс за фіксованою вартістю на відкритих торгах.

Для пілотного старту державні «Енергоатом» та «Укргідроенерго» виставлять 4% своєї генерації. Це дасть підприємствам можливість прогнозувати витрати, а виробникам енергії — залучати банківські кредити під гарантований збут. Побутових споживачів ці зміни не стосуються.

Нові програми для аграріїв та розвиток меліорації

Уряд запровадив безповоротну допомогу до 1000 грн на гектар для купівлі комплексних мінеральних добрив українського виробництва (ліміт — до 7 тонн на 100 га), оформити яку можна через Державний аграрний реєстр.

Паралельно суттєво збільшено фінансування реформи меліорації. Максимальну компенсацію за модернізацію зрошувальних систем підняли до понад 30 тис. грн за гектар по країні, а для фермерів на прифронтових територіях — до понад 48 тис. грн за гектар.

Субвенції на зарплати та оновлення старшої школи

Між 24 областями розподілено 6,6 млрд грн на підвищення виплат учителям та соцпрацівникам. Держава індивідуально компенсує дефіцит місцевих бюджетів: громадам у зонах можливих чи активних бойових дій покривають 80% витрат, іншим незабезпеченим регіонам — від 50% до 80%.

Також у межах реформи НУШ виділено понад 459 млн грн для перших 85 (із 130 запланованих) майбутніх академічних ліцеїв у 22 областях. Кошти підуть на закупівлю STEM-лабораторій, меблів та кабінетів природничих наук. Загальний фонд модернізації освітніх просторів цього року становить 3,2 млрд грн.

Єдиний сервіс для ветеранів у «Дії»

Запущено комплексну послугу, яка дозволяє ветеранам, ветеранкам та їхнім родинам подати всього одну електронну заяву замість кількох окремих. Система автоматично підтягує дані з реєстрів.

Через одне звернення тепер можна одночасно оформити статус особи з інвалідністю внаслідок війни, статус члена сім'ї загиблого, отримати соціальні послуги та щоразову грошову допомогу від Мінветеранів. Термін розгляду становить від 5 до 30 днів.

Підтримка ВПО та житло для ДБСТ

Строк компенсацій установам за прихисток переселенців, які через бойові дії втратили документи, збільшили з 60 до 90 днів. Окрім того, для фіксації руйнувань майна в межах «єВідновлення» дозволили використовувати акти дистанційного обстеження, а весь процес нарахувань тепер відображатиметься в кабінеті ПФУ.

Окремою постановою виділено 833 млн грн субвенції на забезпечення житлом дитячих будинків сімейного типу. Пріоритет у черзі надаватимуть евакуйованим родинам, тим, хто втратив дім, або повертається в Україну з-за кордону.

Розширення програми підтримки молодих лікарів

Державну разову допомогу в розмірі 200 тис. грн при працевлаштуванні тепер зможуть отримувати більше випускників інтернатури. Головна умова — підписання контракту щонайменше на три роки з державною або комунальною лікарнею у громаді, де ме критичний дефіцит кадрів.

Раніше програма діяла лише для сільської місцевості та зон активних боїв. Тепер її розширили на всі території можливих бойових дій (за винятком Київської області та великих обласних центрів: Запоріжжя, Миколаєва, Одеси, Харкова й Чернігова).

Це основні рішення влади за червень, які ми відібрали для цього випуску. Окреслені кроки закладають міцний фінансовий та кадровий фундамент як для посилення Сил оборони, так і для стабільної роботи українського бізнесу в довгостроковій перспективі.

Команда EU-LEAP продовжує стежити за новими ініціативами та оперативно інформувати про них.